

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2017. évi május hó 16. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a vádlott és a védő másodfellebbezését elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. február hónap 10. napján kihirdetett 26.Bf.10.594/2016/4. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés tartamát 9 (kilenc) hónapra, a próbaidő mértékét 1 (egy) évre enyhíti.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 2015. december hó 16. napján kihirdetett 8.B.IV.532/2011/79. számú ítéletével a vádlottat az ellene testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170.§ (1) bek., (2) bek.] miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a bűnjelként lefoglalt tárgyakról és arról, hogy a felmerült bűnügyi költség az állam terhén marad.

Az ügyésznek a terhelt terhére, a bűnösség kimondása és büntetés kiszabása iránt bejelentett fellebbezését elbírálva a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. február hó 10. napján nyilvános ülésen meghozott 26.Bf.10594/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rendbeli testi sértés büntettének kísérletében [2012. évi C. törvény 164.§ (1) bek., (3) bek., (6) bek. e/ pontja] és öt - halmazati büntetésül - 1 év 6 hónapi tartamú, 2 év próbaidőre felfüggesztett, börtön fokozatú szabadságvesztésre és 400 napi tétel, 200 forintos napi összegű (800.000 forint végösszegű) pénzbüntetésre ítélte. A felmerült bűnügyi költségből 1.072.217 forint megfizetésére kötelezte a terheltet.

A másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdésében írt jogkörében eljárva, felülbírálván az elsőfokú ítéletet megállapította, hogy az elsőfokú bíróság relatív eljárási szabálysértéssel folytatta le az eljárást mivel nem rögzítette a szükséges mértékben a vádirati tényállást és a sértettek magánindítványának beszerzése iránt sem intézkedett. A kiterjedt bizonyítási eljárás során ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget és a tényállást a bizonyítékok mérlegelésének eredményeként túlnyomórészt helyesen állapította meg, az csak a vádlotti tudattartalomra vonatkozó helyes megállapítást nélkülözi. Ezt a másodfokú bíróság azzal küszöbölte ki, hogy a tényállást kiegészítette, miszerint a bántalmazás módjára, időtartamára, elhúzódó jellegére, a sérüléseket létrehozó erőbehatások nagyságára tekintettel mind X., mind Y. sértett

vonatkozásában fennállt a ténylegesnél súlyosabb, 8 napon túl gyógyuló sérülése bekövetkezésének reális lehetősége.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor úgy vélte, hogy a vádlott szándéka nem terjedt ki testi sértés okozására és ezért őt - bűncselekmény hiányában - felmentette. Figyelmen kívül hagyta a vádlott testi állapotát, fizikai erejét, a bántalmazáshoz használt váltott eszközöket, az irányzottan kifejtett erőbehatást, a célba vett testtájékokat, az időbeli elhúzódást. Az alanyi és tárgyi tényezők egybevetéséből a másodfokon eljáró bíróságnak arra következtetett, hogy a vádlott szándéka a bántalmazás folytán bekövetkezett eredmény tekintetében eshetőleges volt, belenyugodott, hogy akár nyolc napon túl gyógyuló sérülések is keletkezhetnek, amelyek egyébként csak a véletlennek köszönhetően maradtak el. A rendkívüli brutalitással végrehajtott, a kiszolgáltatott sértetteket emberi méltóságukban is megalázó bántalmazás különös kegyetlenséggel elkövetettnek minősül.

A sértettek beleegyezését nem tekintette büntethetőségi akadállyal, mivel nem állapítható meg, hogy a sértettek minden kényszertől mentesen állapodtak meg a vádlottal, figyelemmel arra, hogy a szerződést anélkül írták alá, hogy annak tartalmát részletekbe menően megismerhették volna. A jogellenességet a sértetti beleegyezés csak akkor zárna ki, ha társadalmilag elismert, hasznos célra irányult volna, ami a jelen ügyben nem állapítható meg. A sértettek érvényesen nem egyezhettek bele szado-mazochista cselekmények folytán bekövetkező, súlyos testi sértésként értékelhető bántalmazásukba.

A másodfokú bíróság - az elbíráláskori törvény visszaható hatályát megállapítva - a vádlott bűnösségét 2 rendbeli testi sértés büntette kísérletében [Btk. 164.§ (1) és (3) bek., (6 bek. e/ pontja)] állapította meg. A büntetés kiszabása körében a javára értékelte a büntetlenségét, a vádlottnak fel nem róható jelentős időmúlást és kisebb súllyal a cselekmény kísérleti stádiumát. Súlyosítónak vette figyelembe, hogy nemcsak anyagi értelemben, de testileg is kiszolgáltatott helyzetben lévő nőket bántalmazott, akiknek pszichés traumát is okozott.

A másodfokú ítélettel szemben annak kihirdetésekor a vádlott és védője felmentés érdekében jelentettek be másodfellebbezést, míg a határozatot az ügyész tudomásul vette.

A harmadfokú nyilvános ülésen a védő a bejelentett és írásban is részletesen indokolt fellebbezését változatlan tartalommal tartotta fenn.

Hivatkozott rá, hogy a harmadfokú eljárás során kapcsolódott be az ügybe. A kérdéses videofelvétel többszöri megtekintése után úgy vélte, hogy a modellek a felvétel közben úgy folytatták a forgatást, hogy azt menetközben is abbahagyhatták volna.

A telefonos hirdetésre jelentkezett sértettek már előzetesen tájékoztatást kaptak róla, hogy mi fog történni, hogy a bántalmazás fájni fog és nyoma is lesz. A forgatás előtt a vádlott felolvasta a szerződést, kellő időt biztosított mindenkinek, hogy azt áttekinthessék, a feltett kérdésekre is válaszolt. A forgatás során használt eszközöket a jelentkezők megtekinthették, kipróbálhatták. A sértettek nemhogy a forgatás közben nem távoztak a helyszínről, de annak befejezése után még több órán keresztül a helyszínen tartózkodtak, egészségügyi ellátást is kaptak. A jelen ügyben egy szerepjáték zajlott előre meghatározott szerepekkel, ahol a szerződő felek előre tudták, hogy mire számíthatnak, nem klasszikus bántalmazásról van tehát szó.

Az első- és a másodfokú bíróság is helyesen értékelte a bizonyítékokat, amikor azt állapította meg, hogy a sérülések együttes gyógytartama mindkét sértettnél 8 napon belüli. A vádlott szándéka kizárólag könnyű sérülés okozására terjedt ki, amelynél a sértettek beleegyezése a cselekmény jogellenességét kizárja. A sértettek beleegyezése társadalmi érdekeket sem sért, figyelemmel arra, hogy Magyarországon a BDSM-kultúrának 13000 regisztrált tagja van és a film e társadalmi réteg igényeit elégíti ki. Mivel a BDSM-kultúrát a társadalom elfogadja, a vádlott cselekménye nem

veszélyes a társadalomra. Elsődlegesen bűncselekmény hiányában, másodlagosan tévedés címén kérte a vádlott felmentését.

A vádlott felszólalásában hangsúlyozta, hogy a BDSM a szexuális önkifejezés egyik formája, aminek semmi köze a valódi erőszakhoz. Szigorú szabályok szerint évek óta rendez ilyen filmeket. A jelentkezők részletes tájékoztatást kapnak, senkit nem beszélnek rá a szereplésre, 18 év alatti személy be sem mehet a forgatásra. Mindenkinek megvan a lehetősége rá, hogy forgatás közben visszavonja az elhatározását, amivel többen élni is szoktak. A modellek nagy része visszatér. Mindent megtett jogi, orvosi és szervezéstechnikai szempontból is, hogy minél kevesebb fájdalmat okozva készítsen kemény BDSM-filmet, amely témában rendezőként nemzetközileg is jegyzik.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 195/2017/1. számú átiratában rámutatott, hogy a törvényszék a kerületi bíróság által megállapított és másodfokon kiegészített tényállást helyesen tekintette irányadónak és helytálló jogi következtetésre jutott, amikor a vádlott bűnösségét megállapította. Cselekményeit törvényesen minősítette és a bűnösségi tényezők figyelembevételével szabott ki vele szemben halmazati büntetésként a cselekmény súlyával arányban álló joghátrányt. Indítványozta, hogy a harmadfokú bíróság hagyja helyben a másodfokú határozatot

A főügyészség harmadfokú nyilvános ülésen eljáró képviselője a másodfellebbezéseket továbbra sem tartotta alaposnak. Az átiratban foglaltakat változatlanul fenntartotta, azt annyiban egészítette ki, hogy előzetes megbeszélés nélkül és a megállapodásban foglalttól eltérően zajlott a forgatás. Így bár abban állapodtak meg, hogy fehérműben csupán imitálni kell a fájdalmat, illetve bőrpír keletkezhet, továbbá az elkészült filmet kizárólag külföldön fogják terjeszteni, - a valóságban nem ez történt. Nem előre megírt forgatókönyv alapján, hanem spontán történt a forgatás. A szerződést a vádlott olvasta fel, annak alapos áttanulmányozására nem volt mód. Nem hangzott el, hogy milyen eszközökkel fog történni a bántalmazás és a fanszörzet kihúzásáról sem volt szó. A sértettek fel sem fogták ténylegesen, hogy mire vállalkoztak. A vádlott szavahihetősége több ponton is megkérdőjelezhető. Orvosi ellenőrzés címén egy szakápoló volt jelen a forgatáson, ami nem jelent részletes, alapos vizsgálatot. A 36 percen át, váltott eszközökkel, folyamatosan bántalmazott sértettek azért kaptak magasabb gázsit, hogy ne tegyenek feljelentést. A forgatás után még három órán át kezelték őket a helyszínen.

Az ügyészség álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére, cselekményét törvényesen minősítette és megfelelő büntetést szabott ki vele szemben. Ezért az ítélet helybenhagyására tett indítványt, azzal, hogy a törvényszék által kellő súllyal értékelt bűnösségi tényezők mellett a kiszabott büntetés enyhítése sem indokolt.

A vádlott az utolsó szó jogán arra hivatkozott, hogy szavahihetőségét az eljárás során nem sikerült megcáfolni és felmentését kérte.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a másodfokú bíróság helytállóan biztosított fellebbezési jogot az ítéletével szemben a Be. 386. § (1) bekezdés a/ pontja alapján, miután az elsőfokú határozat felmentő rendelkezésével szemben a vádlott bűnösségét állapította meg.

A bejelentett másodfellebbezések csupán enyhítésre irányulóan alaposak.

A Be. 387. § (1) és (2) bekezdései alapján a harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítélet minden rendelkezését és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást - függetlenül attól, hogy ki fellebbezett - felülbírált abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az első-, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint a

másodfokú ítélet megalapozott-e. Ennek során a harmadfokú bíróság megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság is eljárását az alapvető perrendi szabályok megsértése nélkül, kellő részletességgel és alapossággal folytatta le.

Észlelte az ítélőtábla, hogy a másodfokú bíróság a cselekményt illetően anélkül járt el, hogy akár a nyilvános ülés kitűzését megelőzően, akár az ügydöntő határozat kihirdetése előtt [a Be. 345.§-ára figyelemmel, a Be. 270.§ (1) bekezdése szerint, illetve a Be. 366.§ (6) bekezdése alapján] megállapította volna, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádban foglalt, illetve az elsőfokú bíróság által alkalmazott súlyos testi sértés büntetnének kísérletéhez [2012. évi C. törvény 164.§ (1) bek., (3) bek.] képest eltérően, annál súlyosabban [a Btk. 164.§ a (6) bek. e/ pontja szerint] különös kegyetlen módon elkövetettként minősülhet. Ekként a védelemre felkészülés okán a nyilvános ülés elnapolásának lehetősége fel sem merült.

Az Európai Emberi Jogi Bíróság gyakorlata szerint ez nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének. (Zoltán Dallos v. Hungary (8/02/2001): A vádtól eltérő minősítés közlésének elmaradása sérti a tisztességes eljárás követelményét, akkor is, ha annak a büntetési tételkeretekre nincs kihatása. Kamasinski v. Austria (19/12/1989): A bíróság felelős az eltérő minősítésről való, megfelelő keretek közötti tájékoztatásért.)

Ezt azonban a jelen ügyben az érintettek egyike sem kifogásolta, s így a relatív eljárási szabálysértés az ügy megítélését nem befolyásolja, a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése szóba sem kerülhet. .

A Be. 388. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan. A másodfokú eljárásban tett kiegészítéssel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottá vált, amely a [Be. 388.§ (1) bekezdése értelmében] a harmadfokú eljárásban is irányadó volt.

A tényállásból a terhelt büntetőjogi felelősségére - a helyesen az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazásával - levont jogi következtetés tekintetében a harmadfokú bíróság egyetértett a másodfokú bíróság részletes és színvonalas indokolásával, amely valamennyi lényeges kérdésben állást foglalt.

Nem osztotta az ítélőtábla a védelem álláspontját, mivel annak ellenére, hogy van olyan közösség, amely igényeit kielégíti a filmen látható ábrázolás, nem jelenti azt, hogy ez a társadalom elvárásainak is megfelel. A társadalmilag elfogadott felfogás objektív mérce, az általános társadalmi elvárhatóság szerint pedig nem tolerálható, hogy valaki más személyt bántalmaz.

Az Európai Emberi Jogi Bíróság a Brown és társai c. Egyesült Királyság ügyben 1994-ben kimondta, hogy a szado-mazochista cselekmények során megvalósított súlyos testi sértésért a büntetőjogi felelősségre vonás nem sérti az Emberi Jogok Európai Egyezménye 8. cikkében a védelmezett magánszférához való jogot.

A filmen rögzítettek brutális bántalmazást tanúsítanak, amikor mellre, nemi szervekre, már jól láthatóan sérült testtájékokra mérnek váltott eszközökkel, több mint fél órán át, irányzott ütésekkel. A sértettekkel kötött szerződés - amely egyébként annak aláírásakor nem tartalmazta a közreműködés ellenszolgáltatását, mivel a díjazást csak utólag írták bele -, erre nem terjedhetett ki.

A fizikai erőfölényben lévő vádlott mindent megtett a kiszolgáltatott helyzetű, védekezésükben korlátozott nők sérüléseinek előidézése érdekében és legalábbis belenyugodott a nyolc napon túl gyógyuló sérülés létrejöttébe, ami csak a véletlennek köszönhetően nem következett be.

Ekként a harmadfokú bíróság maradéktalanul egyetértett a másodfokú bíróságnak a bűnösség tekintetében elfoglalt álláspontjával és az általa alkalmazott minősítéssel is.

A büntetés kiszabása körében a törvényszék teljes körűen feltárta a bűnösségi tényezőket.

Mellőzte a harmadfokú bíróság a súlyosító körülmények köréből a sértettek testi kiszolgáltatottságára illetve az általuk elszenvedett pszichés traumára hivatkozást, mivel az előbbi a törvényszék minősítő körülményként vette figyelembe, így a kétszeres értékelés tilalmába ütközik ugyanezen körülmény büntetés kiszabása körébeni értékelése.

Az utóbbit illetően pedig nem áll rendelkezésre orvosi dokumentáció. Ugyanakkor a vádlott javára vette figyelembe, hogy a sértettek önként vetették alá magukat a tetteiknek.

A büntetlen előéletű vádlottnál a törvényszék által kiszabott, a büntetés középértékét el nem érő tartamú szabadságvesztés olyan joghátrány, amely felfüggesztése ellenére sem áll arányban az elkövetett cselekménnyel.

Az Alkotmánybíróság 2/2017. (II. 10.) számú határozata értelmében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy amennyiben a bíróság a terhelttel szemben alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezményt az eljárás elhúzódása miatt enyhíti, akkor határozatának indokolása rögzítse az eljárás elhúzódásának a tényét, valamint azzal összefüggésben a büntetés enyhítését és az enyhítés mértékét. A [86] bekezdés értelmében a Kúria Büntető Kollégiuma - szem előtt tartva az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának R (92) 17. számú, a büntetéskiszabás egyöntetűségéről szóló Ajánlását és a több évtizedes bírói gyakorlatot - a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56/2007. BK véleményében rögzítette a bíróságok által figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. A BK vélemény szerint „[e]nyhítő körülmény, ha a bűncselekmény elkövetésétől hosszabb idő telt el; minél súlyosabb a bűncselekmény, annál hosszabb az az idő, amely enyhítőként értékelhető. Nagyobb a nyomatéka, ha megközelíti az elévülési időt; Enyhítő körülmény, ha az elkövető hosszabb ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt;” (56/2007. BKv, III/10. pont).

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az elhúzódó büntetőeljárás miatt bekövetkező alaptörvényellenesség orvosolható a büntetéskiszabás során. Amennyiben az ítélet indoklásából megállapítható, hogy a bíróság az eljárás elhúzódására tekintettel a terheltet a büntetés kiszabása során valamilyen „kedvezményben részesítette”, vagyis az időmúlásra, az eljárás elhúzódására tekintettel enyhébb büntetést szabott ki, vagy a büntetés helyett intézkedést alkalmazott, akkor a terhelt az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jogának a megsértésére a továbbiakban megalapozottan nem hivatkozhat.

Az ítélezési gyakorlat rendszerint enyhítő körülményként veszi figyelembe az időmúlást, ezt azonban az adott ügy nehézségi fokához és - a strassbourgi gyakorlattal összhangban - a szükséges eljárási cselekményekhez kell igazítani. A tetemesebb időmúlást a bíróságok rendszerint megjelölik, annak azonban, hogy ez a büntetés mértékében kifejeződő, rendkívül jelentős változtató tényező, az indokolásban kifejezetten meg kell jelennie.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának az eljárások elhúzódásával kapcsolatos álláspontját tükröző döntések minden esetben a kellő szorgalom kitételével jelzik a minden eljáró hatóságra irányadó tagországi kötelezettségeket. A kellő szorgalom azt jelenti, hogy az ügy nehézségéhez, az eljárási cselekményekhez szükséges időt biztosítva az eljárások megfelelő időn belül lefolyjanak és befejeződjenek. Az eljárás alatt álló személyeket azokban az esetekben tekinti áldozatnak, amikor az eljárás észszerű időn belüli befejezése nem áll fenn és a hatóságok nem tanúsítanak kellő szorgalmat.

A jelenlegi, nehéz megítélésű ügyben a tetemes (hét évet meghaladó) időmúlás nem a bíróság oldalán beálló okok miatt következett be, noha a terhelt a megalapozott gyanú közlésétől igen tetemes ideig állt büntetőeljárás hatálya alatt. Az elsőfokú eljárás során 12 tárgyalási napon át folyt a mindenre kiterjedő bizonyítási eljárás, tanúk kihallgatására, valamint újabb és újabb orvosszakértői vélemények beszerzésére, az eltérő tartalmú szakvéleményt előterjesztő szakértők párhuzamos meghallgatására, ellenőrző szakértői vélemény beszerzésére került sor. Ekként a bíróság eljárása során kellő szorgalmat tanúsított, nem voltak hosszú üresjáratok az eljárásban, ennek ellenére az eljárás objektív okok miatt elhúzódott.

A harmadfokú bíróság a büntetés kiszabásánál lényesen nagyobb nyomatékkal vette figyelembe a bűncselekmény elkövetése óta eltelt, a terheltnek fel nem róható, az elévülési időt meghaladó időmúlást (56/2007. BK vélemény III/10. pontja).

A kifejtettek miatt a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamát - a felfüggesztő rendelkezés érintetlenül hagyásával - a Btk. 82.§ (2) bek. d/ pontjának felhívásával kilenc hónapra enyhítette, a próbaidő mértékét pedig a törvényi minimumnak megfelelő egy évre mérsékelte.

A másodfokú bíróság a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlottnál a 8/2015. (IV.17.) AB határozat [51] bekezdésében foglalt alkotmányos követelményeknek eleget téve, hivatalból vizsgálta az előzetes mentesítés lehetőségét. A vádlott személyére, a bűncselekmény jellegére és az elkövetés körülményeire tekintettel azonban nem látott okot az előzetes mentesítés megadására [Btk. 102.§ (1) bekezdése].

Nem tévedett a törvényszék, amikor a terhelttel szemben pénzbüntetést is kiszabott. A megfelelő jövedelemmel, vagyonnal rendelkező vádlottat a cselekmény elkövetésében anyagi haszonszerzés motiválta, ezért a másodfokon eljáró törvényszék a Btk.50. § (2) bekezdésében foglalt kötelező rendelkezésnek szerzett érvényt a pénzbüntetés alkalmazásával, amelynek mértéke is megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

A másodfokú ítéletnek a járulékos (a felfüggesztett büntetés végrehajtásának elrendelése esetére a beszámítással és a feltételes szabadsággal kapcsolatos, továbbá a bűnjelekre és a bűnügyi költségre vonatkozó) rendelkezései is törvényesek.

A fentiek alapján a bejelentett másodfellebbezések kapcsán a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét [a Be. 385.§-ára figyelemmel, a Be.393.§-a szerinti nyilvános ülésen, a Be. 398. §-a alapján] a büntetést kiszabó részében megváltoztatta, ezt meghaladóan [a Be. 397. §-a szerint] helybenhagyta.

, 2017. május hó 16. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sebe Mária s.k.
előadó bíró

Dr. Németh Nándor s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. február hó 10. napján kelt 26.Bf.10594/2016/4. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 4.Bhar. 88/2017/9. számú ítéletével 2017. május hó 16. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2017. május hó 16. napján

. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke